



Opettajien vuorotteluvapaa Helsingin opetusvirastossa

HOAY:n luottamusmiesjaos 2016

Miksi ihmeessä?

- ✘ **Työntekijälle** pidempi vapaa opiskeluun, lasten tai omaisten hoitoon, lepoon, harrastuksiin...
- ✘ Työttömälle **sijaiselle** määräaikainen palvelusuhde, mahdollisuus kehittää taitoja, parantaa sijoittumista työmarkkinoille...
- ✘ **Työnantajalle** kanava uusien työntekijöiden rekrytoimiseen, uutta osaamista työyhteisöön...

Vuorotteluvapaan edellytykset

- ✘ Viimeisimmät muutokset vuorotteluvapaalakiin astuivat voimaan 1.1.2016
- ✘ Harkinnanvarainen virka-/työvapaa
- ✘ Työhistoria: 20 vuotta eläkkeeseen oikeuttavaa työtä
 - Työssäolo-aika lasketaan työntekijän eläkelaisissa tarkoitettujen työeläkelakien alaisten ansioiden perusteella. Sveitsissä ja muissa EU- tai ETA-maissa tehty työ lasketaan osaksi työhistoriaa.
 - myös sellainen työ, jota henkilö on tehnyt ennen 23 ikävuottaan.
 - yrittäjänä tehty työ
 - varusmiespalvelus ja perhevapaat
 - enintään neljännes työssäoloajasta voi olla työhön rinnastettavaa aikaa
- ✘ Edellisen vuorotteluvapaan päättymisestä on vähintään 5 v.

Vuorotteluvapaan edellytykset jatkuu

- ✘ Vähintään 13 kk samalla työnantajalla
 - sallitaan enintään 30 kalenteripäivän palkaton poissaolo
 - sairaudesta tai tapaturmasta johtuva poissaolo rinnastetaan työssäoloon
- ✘ Työaika yli 75 % kokonaistyöajasta
 - opetusvelvollisuustuntimäärä vastaa täyttä työaikaa
 - tuntiopettajalla työmäärä voi jäädä alle vaaditun
- ✘ Määräaikaisella palvelussuhteen kestettävä niin pitkään, että hakija palaa vuorotteluvapaan jälkeen vielä hoitamaan tehtäviään.

Vuorotteluvapaan edellytykset jatkuu

- ✘ Vuorottelija ei työllisty omassa tai perheenjäsenen yrityksessä
 - **Selvitä itse työvoimatoimistosta!**
- ✘ Vapaan alkaessa oltava eläkelain mukaisen vanhuuseläkkeen alkamisen alaikärajaan vähintään kolme vuotta
 - Vuonna 1957 ja sen jälkeen syntyneillä vapaalle jäämisen yläikäraja on 60 vuotta
- ✘ Työhistoria selvitettävä työttömyyskassan tai KELAn kanssa

Vuorotteluvapaan kesto

- ✘ Vähintään 100 ja enintään 180 päivää.
 - Vuorotteluvapaan pidentämisestä on sovittava kaksi kuukautta ennen vuorotteluvapaan päättymistä.
 - Vapaata ei voi katkaista
- ✘ Helsingissä opettajilla oma käytäntö (RK 22/2016)
 - Vapaan kesto koko kevät tai- syyslukukausi
 - Jaksojärjestelmässä sidoksissa koulun jaksoihin
 - Ei tulisi yhdistää muuhun harkinnanvaraiseen virkavapaaseen

1) Vuorotteluvapaa syyslukukaudella

- ✘ 1.8. lähtien joululoman päättymiseen asti
 - On mahdollista pidentää enintään 180 kalenteripäivään asti huomioiden opetuksen turvaaminen. Pidentämisestä on sovittava kaksi kuukautta ennen vuorotteluvapaan päättymistä.

Jaksojärjestelmässä olevat koulut:

- ✘ 1.8. lähtien joululoman päättymiseen asti, mikäli jakso päättyy joululomaan.
- ✘ 1.8. lähtien joululoman jälkeen päättyvän jakson loppuun asti mikäli 180 kalenteripäivää ei ylity, muutoin joululomaa edeltävän jakson loppuun.

2) Vuorotteluvapaa kevätlukukaudella

- ✘ 1.1. lähtien ja jatkuu kunnes 180 kalenteripäivää tulee täyteen (29.6. tai karkausvuonna 28.6.)

Jaksojärjestelmässä olevat koulut:

- ✘ jos jakso vaihtuu tammikuussa myöhemmin kuin ensimmäisenä joululoman jälkeisenä työpäivänä tai helmikuussa ennen talvilomaa, jakson alusta 10.7. asti (sisältää talviloman).

3) Vuorotteluvapaa keskellä lukuvuotta

- ✘ pitää olla vähintään 100 kalenteripäivää ja voi olla kestoaltaan enintään 4 kuukautta **ja**
- ✘ vuorotteluvapaaajakson on sisällettävä syys- ja joululoma tai joulu- ja talviloma kokonaisuudessaan.
- ✘ Jaksojärjestelmää noudattavissa kouluissa keskelle lukuvuotta sijoittuvat vuorotteluvapaat tulisi hakea ja myöntää jaksojen mukaan.

Vuorotteluvapaan keskeytyminen

- ✘ Vuorotteluvapaan päättymisestä ennenaikaisesti on sovittava työnantajan ja vuorottelijan kesken.
- ✘ Vapaa keskeytyy, jos perhe-etuutta saadaan enintään 18 päivää (esim. isyysraha), mutta vapaa kuluu tuonakin aikana ja jatkuu sitten vuorottelusopimuksen mukaisesti.
- ✘ Tilapäisestä työhön paluusta on sovittava työnantajan ja vuorottelijan välillä, mutta vapaa kuluu tuonakin aikana ja jatkuu sitten vuorottelusopimuksen mukaisti.

Vuorottelusopimus

- ✘ Perustuu vapaaehtoisuuteen
- ✘ Sopimuslomakkeita saa TE-keskuksista, opettajien työttömyyskassan sivuilta www.opetk.fi tai www.mol.fi
- ✘ Sopimuksen voi toimittaa heti työvoimatoimistoon vuorottelijan edellytysten tarkistamiseksi.
 - oma tai perheenjäsenen yritystoiminta
- ✘ Tee virkavapaa-anomus **vasta kun** vuorottelusijaiselle tehdään viranhoitomääräys.

Sijainen

- ✘ Työnantajan tulee palkata työtön työnhakija vähintään vuorotteluvapaan ajaksi.
- ✘ Sijaiseksi voidaan palkata henkilö, joka on
 - Ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa vähintään 90 kalenteripäivää sijaisuutta edeltäneiden 14 kuukauden aikana **tai**
 - Alle 30-vuotias äskettäin ammatti- tai korkeakoulututkinnon suorittanut **tai**
 - vuorotteluvapaasijaisuuden alkaessa alle 25-vuotias tai yli 55-vuotias.
- ✘ Sijainen voi selvittää kelpoisuutensa ottamalla yhteyttä TE-toimiston vuorotteluvapaapalveluihin.
 - vuorotteluvapaa.uusimaa@te-toimisto.fi

Sijainen

- ✘ Ei opiskelija
- ✘ Vuorottelukorvausta ei makseta, jos sijainen ei ole työtön työnhakija
- ✘ Voidaan palkata myös eri tehtävään
 - Kysy rehtorilta tai henkilöstösuunnittelijalta

Miten toimitaan?

✘ Yhdessä:

- Tehdään vuorottelusopimus kolmena kappaleena: kumpikin osapuoli saa oman kappaleen ja kolmas kappale toimitetaan työ- ja elinkeinotoimistolle.
- Virkavapaushakemus kaupungin ohjeen mukaan

✘ Rehtori:

- Palkkaa työttömän työnhakijan sijaiseksi
- Toimittaa TE-toimistoon vuorottelusopimuksen ja sijaisen määräyskirjan

✘ Vapaalle jäävä:

- Toimita omaan TE-toimistoon jäljennös vapaata edeltävän 52 viikon palkkatuloista ja 13 kk:n palkattomista poissaoloista (omalta palkkasihteeriltä)
- Palkkatodistukseen on merkittävä erikseen lomarahaa tai lomaltapaluuraha ja vuosilomakorvaus, lisäksi todistukseen on merkittävä palkattomat poissaolot.

Vuorottelukorvauksen hakeminen

- ✘ Vuorottelukorvausta haetaan työttömyyskassasta, jos jäsenyyttä vähintään 26 viikkoa välittömästi ennen kuin vuorotteluvapaa alkaa
 - vuorottelukorvaus lasketaan ansiosidonnaisesta työttömyyskorvauksesta
- ✘ Muuten korvausta haetaan Kelasta
 - Korvaus lasketaan peruspäivärahasta
 - Vuonna 2016 peruspäivärahasta laskettu vuorottelukorvaus on 22,88 e/pv
- ✘ Mukaan alkuperäinen palkkatodistus edeltävän 52 viikon palkasta ja jäljennös vuorottelusopimuksesta.
 - Palkkatodistuksen voit lähettää vasta, kun vuorotteluvapaata edeltävän kuukauden palkkasi on maksettu

Vuorottelukorvauksen hakeminen ...jatkoa

- ✘ Vuorottelukorvaushakemus tehdään sähköisesti työttömyyskassaan (www.opetk.fi)
 - Tai täyttämällä paperilomakkeen, jonka saa TE-toimistosta tai työttömyyskassan sivuilta

- ✘ Sovi liitteiden toimittamisesta myöhemmin, jos et saa niitä hakemuksen lähettämispäivään mennessä.

- ✘ Hakemuksen tulee olla työttömyyskassassa/ KELAssa viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä ajankohdasta, josta lukien vuorottelukorvausta haetaan.

Vuorottelukorvaus: esimerkkejä

- ✘ Korvaus on 70 % henkilön laskennallisesta ansiosidonnaisesta päivärahasta ja se on veronalaista tuloa.
- ✘ Esimerkkejä vuorottelukorvauksen tasosta (e/kk)

Palkka	Korvaus
2500	1 021
3000	1 172
3500	1 281

https://www.tyj.fi/fin/vuorotteluvapaa/arvioi_vuorottelukorvauksesi_maara/

Työhistoria

- ✘ Työhistorian riittävyden selvittämistä on itse pyydettävä Opettajien työttömyyskassalta
- ✘ Pyynnön voit esittää kirjallisesti Openetin kautta, kirjeellä tai sähköpostilla.
 - Mainittava: syntymäaika, vuorotteluvapaan suunniteltu alkamisajankohta sekä voimassa oleva kotiosoite
 - Työttömyyskassa pyytää Eläketurvakeskukselta (ETK) eläkerekisteritiedot vuorotteluvapaalaissa vaaditun työhistorian laskemista varten.

Vapaan aikana

- ✘ Saa opiskella, matkustella vapaasti sekä tehdä työtä muulle työnantajalle, tai toimia sivutoimimisena yrittäjänä.
 - Ei voi työskennellä Helsingin kaupungilla
 - TE-toimisto arvioi pää- tai sivutoimisuuden
- ✘ Työnteko on ristiriidassa järjestelmän tarkoituksen kanssa.
- ✘ Vapaan aikana saadut etuudet ja tulot on ilmoitettava työttömyyskassalle.
- ✘ Tekijänoikeuspalkkiot ja yritystoiminnan tulot pienentävät korvausta.

Lisätietoja

- ✘ Opetusviraston Helmi: Ryhmäkirjeet (RK 22/2016)
- ✘ Opettajien työttömyyskassa: toimisto avoinna ma-to klo 8.30-16, pe klo 12-16.
 - Puhelinpalvelu: 09 - 2294 4100, maanantai - torstai klo 9-15
 - <http://www.opetk.fi/vuorottelukorvaus>
- ✘ TE-palvelut: www.mol.fi
- ✘ Työnhakijan työlinja: 0295 020 700 ma-to klo 9–16.15
- ✘ Uudenmaan TE-toimisto: www.te-palvelut.fi
 - vuorotteluvapaa.uusimaa@te-toimisto.fi

Lisätietoja

- Opetusviraston Helmi: Ryhmäkirjeet (RK 22/2016)
- Opettajien työttömyyskassa: toimisto avoinna ma-to klo 8.30-16, pe klo 12-16. Puhelinpalvelu: 09 - 2294 4100, maanantai - torstai klo 9-15, <http://www.opetk.fi/vuorottelukorvaus>
- TE-palvelut: www.mol.fi
- Työnhakijan työlinja: 0295 020 700 ma-to klo 9–16.15
- Uudenmaan TE-toimisto: www.te-palvelut.fi
- vuorotteluvapaa.uusimaa@te-toimisto.fi